

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**De contritionis veritate aureum opus Fratris Joa[n]nis
Viualdi de Monte regali. ordinis fratrum predicatoru[m]
sacre pagine professoris**

Vivaldus, Joannes Ludovicus

[Augsburg], 1518

VD16 V 1772

Quid est amare deum super omnia.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30734

De contritione

ne peccati est necessaria: quia sicut dicit sanctus Thomas in 1. 2. 2. q. 87. ca. clviij. Dilectio ad deum sufficit mentem hominis firmare in bono precipue si vehemens fuerit. Displicet tamen aut culpe preterite cum fuerit intensa magnam affert dolorem. Unde per vehementiam dilectionis dei et odium peccati preteriti excludunt satisfactorie vel purgatorie penam. Et si non sit tanta vehementia quae totaliter penam excludat: tamen quanto vehementius fuerit tanto minus de pena sufficit. Hec Thomas. Est ergo summum remedium contra peccatum redire ad cor et querere illud in dilectione dei. Nam cum homo dolet de peccato commisso: in quantum peccatum est offensa dei: vel in deum super omnia sibi dilectum sequitur ex hoc una generalis detestatio siue displicentia omnium peccatorum mortalium in anima rationali quae necessaria est per complementum vere contritionis. Unde super illo verbo Lucae vi. ca. Dimissa sunt et peccata vestra: quoniam dilexit multum: dicitur gloria. Quae fervor dilectionis charitatis in ea rubigine destruxit peccatorum. Et Proverbia x. c. Uniuersa delicta operit charitas. Primum ergo quod motus libertarbitrii fertur ad duo: vult quidem unum et negat aliud. Nam querit ad deum et sibi detestatur peccatum: sic etiam corpus sibi recedendo ab uno loco accedit ad alium. Et sicut ignis statim cum est generatus movetur sursum: sic motus libertarbitrii quod est velle et nolle: consentire et dissentire: non est successivus: sed instans. et simul amplectitur deum et fugit peccatum. Sicut enim ad charitatem pertinet diligere deum: ita etiam ad charitatem pertinet detestari peccatum. Quod fervor dilectionis de necessitate habet se cum iudicium odium peccatorum. Nota ergo duo ex super dictis. Primum contra sit effectiva et per se illius motus libertarbitrii: quae anima peccatrix per estuaria desideria rapit in deum tanquam in summum bonum sibi super omnia dilectum. Est enim causa totius bonitatis ac perfectionis nostrae in deum et proximum. Unde Chrysostomus in homilia quae incipit. Dulce te peccata res: dicit sic. Libertas quippe arbitrii nos creavit deus ut voluntate nostra cum adiuutorio dei quod volumus faciamus. Si publicanus es: potes fieri euangelista: si blasphemus es: potes fieri apostolus: si laicus es: potes paradisi colonus effici. si magus es: potes deum adorare. Non est ulla malicia quae per penam non soluat: et tamen tanquam principia malitiae generatur: hos elegit Christus. ut nemo se visus in fine despiciat. Noli mihi dicere Peccatorum: quod dicitur. Noli mihi dicere: peccavi. Et quod dicitur. Medicum habes: voluntate sua si volueris emendare te et cupientem et petentem. Cum enim non subsisteres fecit te. Et quod puerus effectus es multo magis emendare te poterit. Accepit enim limum terre et formavit hominem. Dicitur mihi si nosti quod de terra carne fecerit: quod nervos quod ossa: quod cutem: quod venas: quod oculos: quod palpebras: quod odoratum: quod linguam: quod pectus: quod manus: quod pedes: quod viscera: quod singula operatus sit membra: Nonne terra erat quod lacebat: nonne una substantia: Et introiit artificis virtus et varia operatus est creaturam. Nam quod poteris dicere qua arte creatus sis: Sic neque dicere poteris quod genere curant vulnera tua: Ut enim ignis cum in vepres ac spinas immisus fuerit comburit et consumit fragilem materiam: sic multo magis voluntas dei nostri delet et explet peccata et radicibus auulsa consumit. Sed forsitan dices. Quod poterit peccator scilicet esse scis: Noli inquirere rationem: sed clementer ac benignitatem diuine attribue. Sed dices. Gradia sunt peccata mea et imensa scelera mea quae est sine peccato. Sed inquit. Ego pessime et super omnem hominem. Sufficit tibi ad placandum deum: peccare desinere et benefacere. Dile inquit tu peccata iniquitates tuas ut iustificeris: recognosces quod peccasti. Si agueris initium correctionis factum est tibi. Superius ergo inest esto: effunde lachrymas: neque ei aliquid quod effudit meretrix illa: sed lachrymas ad penam sociaute: et ipsa comite puenit ad fontem. Hec Chrysostomus. Eosequitur illa dilectio dei super omnia quae fleuit in peccato ex motu libertatis. ar. tudentur in deum est diligenter consideranda atque charo corde custodienda. Nam talis dilectio est causa generalis detestatiois peccatorum. Si enim displicet homini aliquid peccatum eo quod sit in deum super omnia sibi dilectum: oportet etiam ex consequenti ut displiceat sibi omnia peccata mortalia. Quod talis dilectio dei super omnia est penitentia necessaria ad veram penitentiam: quod facit viscerare omnia mundana propter deum: ut dictum est. Quid est amare deum super omnia.

Optimum remedium contra peccatum est redire ad cor et querere

Nota effectiva motus libertarbitrii Nota pulchritudinem Chrysostomi.

Nota similitudo.

De dilectione dei Fo. CVIII.

Ed quis quod est super omnia deum amare: Dic breuiter quod deum super omnia amare nihil aliud est quam deum sic diligere: ut nullo pacto quodlibet aliud quam amare velit per quod perdere posset dei amorem. Et propter ista dei dilectio super omnia debet dici thesaurus animarum. In magnus Basilius in libro hexame ait. Thesaurus indefectibilis est amor diuini. que habet diues est. que quecumque caret: pauper est. Hinc Gregorius in libro xvij. moral. ca. lxxvj. de sic. Cor dicitur atque a diuini amoris igne frigidum: eodem diuini amoris igne tangitur et in feruore spiritus liquatur ut ad sequentem vitam desideratorum estu ardeat quam prius audies insensibilis manebat. Et que ardore et emollit ad amorem et roborat ad operationem: ut sicut prius durus fuerat in amore seculi: ita se postmodum fortiter exerceat in amore dei: et quod an audire renuerat iam et credere et predicare incipiat. Hec Gregorius Augustinus in libro que dicitur manuale de prebo dei: quasi in fine libri dicit sic. Excita te nunc anima mea et erige totum intellectum tuum: et cogita quantum potes que te quantum sit illud bonum quod deus est. Si enim singula bona delectabilia sunt: cogita in te que delectabile sit illud quod continet locunditatem omnium bonorum: et non que in rebus creatis sumus ex parte. sed tanto differenter quanto differt a creatura creator. Si enim est bona vita creata: que bona est vita creatrix: Si locuta est salus facta que locuta est salus que fecit omnem salutem: Si amabilis est sapientia in cogitatione re- Als con- gnitioe
rum cognitay: que amabilis est sapientia que omnia fecit et perdidit ex nihilo. Denique si multe et magne sunt delectationes in rebus delectabilibus. quibus et contra delectatio in eo que ipsa delectabilia fecit: Quod hoc bono fruatur quod illi erit: et quod illi non erit: Certe te quecquid voluerit illi erit: et quecquid noluerit non erit. Ibi quippe illi erunt bona corporis et anime: que non oculis vidit: nec auribus audiuit: nec in cor hominis ascendit. Hec Augustinus. Item Augustinus in libro de cathedra aduersus rudibus dicit sic. Costas et perfectus debet esse amor noster ut si necesse fuerit amore illius moriamur que pro nostro amore placide ac benigne mori dignatus est. Chrysostomus pariter super illud: Sic deus dilexit mundum: ita inquit. Nemo amatores carnalium creaturam sit supra modum insatiens ita tardescere potest in amore dilecte sue: que admodum deus effundit in amore animarum. Propterea in libro de compunctione cordis: idem Chrysostomus ita subiungit. Mirabilis omnia- rus diuine puidentie in omnibus creaturis.
Etsi milles moriamur: et si omnes virtutes animi expleamus nihil dignum gerimus ad ea que ipsi percipimus a deo. Unde etiam quod in nullo indigeat nostris: in omnibus enim sufficit sibi. Tam enim non essemus esse nos fecit: animamque inspirauit talem nulli ex omnibus animalibus que sunt super terram. Paradisum plantauit: celum extendit: et terram quidem fontibus fluminibusque et stagnis repleuit. Lapos vero per gurgulis et floribus adornauit. Celum variis astrois choris deplinxit: ut nobis nocte die ipso faceret gratior: simul ut somni salubritas per quiete vires corporis repararet: que labor diurnus absumit. Hec et similia ex diuinis beneficiis reminiscens iustus ille Dauid: et multo magis ea que ad dispensationem spectant: ynigenti filij dei. Queque per eum futura promittunt bona: per horas singulas et momenta consideras et in corde suo discutiles atque ad immensum beneficiorum eius pelagus attedens dicebat. Quid retribuam domino pro omnibus que retribuit mihi. Hec Chrysostomus. Per igitur ex dictis quod motus libertarbitrij que mens humana rapit in deum super omnia sibi dilectum requirit ad veram contritionem. Explicauimus itaque iuxta humilitatis nostre tenuissimum sensum quinquaginta que necessaria sunt ad veritatem contritionis. Quicunque ergo illa in se realiter non sicut corde ore atque ope compleuerit: securus existat se in gratia statu ac salutis eterne consistere et vitam eternam peremerit: que omnia peccata mundi etiam grauissima commiserit. Ideo peccatrix anima que ad statum vere penitentie peruenire desiderat crebro in his deuotis meditationibus studere debet: ut tandem finem operatum eterne glorie consequi valeat.

Elicuntur ex dictis aliqua documenta que sunt valde necessaria ac diligenter consideranda ab eo que veram querit contritionem.